

Γεράσιμος απο την σοίμαιρο και πουλυ και ξαιπουλλοί το αὐτο πράγμα στὰς χώρας του ανοθε παπα και τοίς πρεζβυτέραις μαι γύς και δέτρου και μαι πασα του δικαίωμα δια ρ. 9 νουμαιρο δια ρεάλια ενεα και καρτα τρύα καθος τω ετήμυσεν ω Γεόργιος Μπέλυωτης και Μανόλως Βασηλούς, ω δε ανοθε παπα κύρ Γεράσιμος και ω μαιγα Γεώργιος απο το αὐτο πράγμα πλλέω κανενα δηκαιωμα να μην έχου μονου να ύνε στυν εξουσία τον ανοθε αγορα σταδο και τον δηαδοχο τος να το καμου εὖς θελου και βούλοντε ως αγορα και πράγμα εδηκό τος και αν ηθελε εβρεθή κανενα γγκέρο η ξένος ὅ εδηκος να δηασήσοι τον ανοθε αγοραστν υ τους κλυρονόμους του ηποσχετε ω ανοθε πουλυτής αφτος και τα καλα του και υ κλληρονομυ του να τον ετεφετερου σε πασα κρύση, ὡθεν σε ὡλα τα ανοθε εμυνα και τα δῆο μαίρν κοτεταρυζμαίνη και αναπαμένη ἥς πενα και κοτανα της αφετηάς του κατα καιρου εβρεθέτος ρ. 5 νουμαιρο πετε ω αλυλογύσας να τα ζυμνόνετε και παλυ ὅ παρουνσα να έχυ το βεβεο ...».

310

1670-1835. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Σκόπελος.

Κ. Καλλιανός, Αρχείο της νήσου Σκοπέλου, Σκόπελος 1999, σ. 7-25, 41.

311

1671. Διαθήκη. Κύθηρα.

Χρύσα Μαλτέζου, «Πρόσφυγες ἀπὸ τὴν Κρήτη στὰ Κύθηρα», *ΕΕΒΣ* 39-40 (1972-1973), σ. 524-526 (= Μαλτέζου, *Βενετική παρουσία στὰ Κύθηρα*, αρ. Ε).

ΔΙΑΘΗΚΗ

1671, 1 Σεπτεμβρίου

«... ὅτι Ἐπειδὴ καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων πόποτε τὸν ἄορον καὶ ἐφνῆδιον θάνατον νὰ ἐνόησε καὶ νὰ εἶδε τὴν ὄραν τῆς αὐτοῦ τελευτῆς κατὰ τὸν Εὐαγγελικὸν λόγον τὸν λέγοντα οὕτως καὶ ἐφνῆδιος ἐφ' ἡμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη καὶ πάλιν οὐκ ἤδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὄραν ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχετε, τοῦτω εἰς νοῦν βαλλόμενος καὶ ἐγὼ Κάλλιστος ἱερομόναχος, ὁ κατὰ κόσμον Γλυγορόπουλος, υἱὸς τοῦ ποτὲ λαμπρωεὺγενεστάτου κυροῦ Μαρίνου ἀπὸ τὴν περίφημον καὶ περιβόητον Κρήτην, ἐθέλιστα νὰ γράψω τὴν παροῦσα διαθήκην καὶ ὑστερήν μου θέλῃσιν, ἡ ὁποία θέλω νὰ εἶναι βέβαια καὶ ἀνέποπτη, παρακαλῶντας τὴν ὑψιλοτάτην μας ἀφεντιὰ νὰ μὴν βάλῃ χέρι εἰς ὅτι ἐγὼ εἰς τὴν παροῦσαν μου θέλω ὀρδινιάση. Μέλλωντας το λοιπὸν τὴν πολυποθητόν μου, τὴν πολλὴν πεφηλημένην μου, τὴν πολλὴν στένακτον, τὴν πολλὴν ὀρηκτον, τὴν πολλὴν τάραχον, τὴν πολλὴν αἰχμάλωτον καὶ τέλος πάντων τὴν ὑπὸ τῶν ἀθέων ἀγαρινῶν κυριευθεῖσαν, τὴν ταλαίπορον λέγω Κρήτην, τὴν τῶν παλαιῶν θεῶν πατρίδα κατὰ ἑλλήνας καὶ ἐμοῦ κατὰ Χριστὸν εἰς νοῦν βαλλόμενος τὴν ὁδηπορίαν αὐτῆς νὰ κάμω καὶ τὸν ἄωρον θάνατον φοβούμενος μήπως καὶ ἐφνῆδιος ἔλθῃ καὶ ἀρπάσῃ με καὶ ἡ ἁμαρτωλὴ μου ψυχὴ μῆναι ἀδιόρθοτος, ἐν πρώτοις λοιπὸν παρακαλῶ

τὸν οἰκτῆρμονα Κύριον, τὸν φιλάνθρωπον, τὸν εὖσπλαγχνον, τὸν ἐξαγοράσαντα ἡμᾶς πάντας ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πονηροῦ διαβόλου, ἵνα ἔχει ἔλεος τῇ ταπεινῇ μου ψυχῇ, τοῖς δὲ ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς τὴν τελείαν συγχώρησιν ζητῶ, ὥς καὶ ἐγὼ αὐτοῖς ἀφίνω, νὰ εἶναι συγχωρημένοι παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ ἐξ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτολοῦ ἱερομονάχου.

Ἀκόμη θέλω καὶ ἀφίνω τοῦ λαμπρῶν γενεστάτου κυροῦ Γεωργίου, τοῦ πολλά μου ἡγαπημένου ἀδελφοῦ, τὸ εὐαγγέλιόν μου τὸ ἀργυρὸν καὶ παρακαλῶ τονε νὰ μὴν το πουλήσῃ, μὰ νὰ τὸ ἔχει εἰς ταῖς ἐορταῖς ὅπου θέλει κάμει νὰ μοῦ ἐνθυμᾶται. Ἀκομὴ ὅτι ἐκεῖνος ἐξόδιασε καὶ ἡκαμέ μου, νὰ μπορεῖ νὰ τὰ παίρῃ χωρὶς καμίαν πρετενσιὸ εἰς ἐκεῖνα τὰ πράματα τῶν ἄλλων μου ἀδελφῶν. Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἁνοθεν ἀφέντη Ντζόρτζη τὸ ἐσταυρωμένον μου τὸν κονφαλὸ μὲ τὰ καπιτέλα του. Ἀκόμη τὸ τρίκορφόν μου ὅπου ἐγόρασα καὶ τὰ δύο μου οἰκονίσματα, τοὺς πατέρες καὶ ἀγίους δέκα, διὰ νὰ κάνῃ τὴν ἐορτὴν τος, καθὼς ἐγὼ τὸν ἔταξα ὅταν δὲν ἐμπόργιε καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τος νὰ με μνημονεύωσι καὶ ἐμένα, διατὶ πολλὰ εἰς τὴν ζωὴν μου ἀγάπου τοὺς ἀγίους καὶ τὸν ἐορταστὴν τος.

Ἀκομὴ ἀφίνω τῆς ἡγαπημένης μου ἀδελφῆς, τῆς κεραῖς Κατερίνας, τὸ θυμιατόν μου τὸ ἀργυρὸν ...

Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἡγαπημένου μου ἀδελφοῦ ἀφέντη Μάρκου τὸ συγλέτο μου τὸ ἀργυρὸ μὲ τὸν σταυρὸν καὶ φωτιστήρι ἀργυρὰ, νὰ μου ἐνθυμᾶται ...

Ἀκομὴ ἀφίνω τοῦ ἀφέντη τοῦ Ντζόρτζη τὰ ἅγια λήψανα ὅπου ἔχω ὅλα. Ἀφίνω τοῦ Νικολὸ τοῦ φιλιοτσο μου τοῦ σφακιανοῦ τὸ καλῆτερον μου ἀπόστολον καὶ ἓνα ὁρολόγη καὶ τοῦ ἀφίνω τοῦ συντέκνου μου τοῦ παπᾶ Χορτάτζη ἓνα ὁρολόγη, ἐκεῖνο τὸ μαυροχρῶσον καὶ μίαν λειτουργίαν γρεκολατίνα καὶ μίαν ἐορτὴν τοῦ ἀγίου Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου καὶ τὸ μικρόν μου πεντηκοστάρι, διὰ νὰ μὲ μνημονεύει. Ἀφίνω καὶ τῆς κεραῖς κουνιάδας μου ἓνα ἅγιον κωνσταντινᾶτο λακουδοτῶ νὰ μοῦ ἐνθυμᾶται καὶ μίαν κούπα, λεγόμενη φαλφουρί καὶ τὰ δύο μαχέργια τὰ κομπάνια, ὅπου μοῦ ἐχάρισσας ὅπου κατέχη ἡ κερά Κατερίνα.

Ἀκομὴ ἀφίνω τῆς κεραῖς μου τῆς πολλά μου ἡγαπημένης μάνας τὴν καλῆτερά μου ἀλαγογή, τὰ ἱερὰ μεταξοτά, νὰ εἶναι νικοκερά νὰ τα δίδῃ ὅπου θέλει νὰ τὴν μνημονεύουσι καὶ αὐτήν καὶ ἐμένα διὰ θεὸν καὶ ψυχικήν σωτηρίαν· καὶ οὕτως θέλω νὰ εἶναι καὶ νὰ μένῃ ἀνέποπτη ἢ παροῦσα μου ...».

311α

1671. Διοικητικό έγγραφο. Κύθηρα.

Μαρία Πατραμάνη, «Λιμοὶ καὶ λοιμοὶ στὰ Κύθηρα. Ἡ στάση τῶν βενετικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ πληθυσμοῦ (16ος-18ος αἰ.)», στον τόμο Ἄνθη Χαρίτων, σ. 606, αρ. 5.

311β

1671. Αἴτηση τοῦ λαοῦ των Κυθέρων πρὸς τὴ βενετικὴ διοίκηση γιὰ επισιτιστικὴ βοήθεια. Βενετία, Κύθηρα.

Ι. Ψάρας, «Πεῖνα στα Κύθηρα (1666-1673)», *Ελληνικά* 38 (1987), σ. 77-79.